

การศึกษาพฤติกรรมด้านการปฏิบัติของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6
สังกัดกรมสามัญศึกษา กรุงเทพมหานคร
ตามแผนพัฒนาการสาธารณสุขฉบับที่ 8 (พ.ศ.2540-2544)

นางสาวธัญญา ตีปานวงศ์

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชาสุขศึกษา ภาควิชาพลศึกษา

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ปีการศึกษา 2541

ISBN 974-332-337-6

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

**A STUDY OF HEALTH BEHAVIORS CONCERNING PRACTICES
OF MATHAYOM SUKSA SIX STUDENTS IN SCHOOLS UNDER THE JURISDICTION
OF THE GENERAL EDUCATION DEPARTMENT IN BANGKOK METROPOLIS
ACCORDING TO THE EIGHTH FIVE-YEAR NATIONAL
HEALTH DEVELOPMENT PLAN (1997-2000A.D.)**

Miss Tanunya Deepanvong

สถาบันวิทยบริการ

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

**A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Education in Health Education**

Department of Physical Education

Graduate School

Chulalongkorn University

Academic Year 1998

ISBN 974-332-337-6

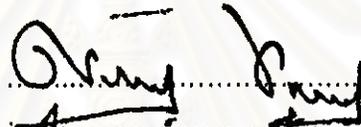
หัวข้อวิทยานิพนธ์ การศึกษาพฤติกรรมด้านการปฏิบัติของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6
สังกัดกรมสามัญศึกษา กรุงเทพมหานคร ตามแผนพัฒนาการสาธารณสุข
ฉบับที่ 8 (พ.ศ.2540-2544)

โดย นางสาว ธนัญญา ตีปานวงศ์

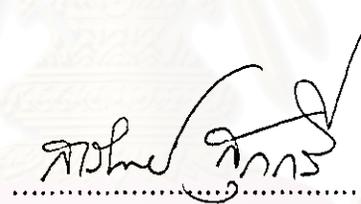
ภาควิชา พลศึกษา

อาจารย์ที่ปรึกษา ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. เอ็มอัชมา วัฒนบุรานนท์

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้รับวิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่ง
ของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญามหาบัณฑิต

.....คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
(ศาสตราจารย์ นายแพทย์ศุภวัฒน์ ชูติวงศ์)

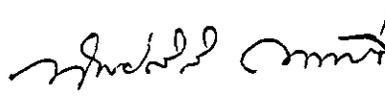
คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

.....ประธานกรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ลาวัณย์ สุกกรี)

.....อาจารย์ที่ปรึกษา
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เอมอัชมา วัฒนบุรานนท์)

.....กรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร.รัชณี ขวัญบุญจัน)

.....กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เทพวาทน์ หอมสนิท)

.....กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ทิพย์สิริ กาญจนवासี)

ชัญญา ตีปานวงศ์ : การศึกษาพฤติกรรมด้านการปฏิบัติของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 สังกัดกรมสามัญศึกษา กรุงเทพมหานคร ตามแผนพัฒนาการสาธารณสุขฉบับที่ 8 (พ.ศ.2540-2544) (A STUDY OF HEALTH BEHAVIORS CONCERNING PRACTICES OF MATHAYOM SUKSA SIX STUDENTS IN SCHOOLS UNDER THE JURISDICTION OF THE GENERAL EDUCATION DEPARTMENT IN BANGKOK METROPOLIS ACCORDING TO THE EIGHTH FIVE-YEAR NATIONAL HEALTH DEVELOPMENT PLAN(1997-2000A.D.)) อาจารย์ที่ปรึกษา : ผศ.ดร.เอมอัชณา วัฒนบุรานนท์, 175หน้า. ISBN 974-332-337-6

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบพฤติกรรมสุขภาพด้านการปฏิบัติของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 สังกัดกรมสามัญศึกษา กรุงเทพมหานคร ตามตัวแปรเพศ ผู้วิจัยได้เก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเองจากกลุ่มตัวอย่าง คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ในโรงเรียนสังกัดกรมสามัญศึกษา กรุงเทพมหานคร จำนวน 500 คน เป็นนักเรียนชาย 235 คนและนักเรียนหญิง 265 คน ได้รับแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์กลับคืนมา 425 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 85 วิเคราะห์ข้อมูลโดยหาค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และทดสอบค่าที

ผลการวิจัยมีดังนี้

1. พฤติกรรมสุขภาพด้านการปฏิบัติของนักเรียนโดยเฉลี่ยอยู่ในระดับดีในทุกด้าน โดยเรียงลำดับจากมากไปน้อย ดังนี้ ด้านสุขภาพจิต ด้านสารเสพติด ด้านเพศศึกษา ด้านความปลอดภัย ด้านการออกกำลังกาย ด้านการบริโภคอาหาร และด้านการดูแลรักษาและฟื้นฟูสิ่งแวดล้อม
2. นักเรียนหญิงมีพฤติกรรมสุขภาพด้านการปฏิบัติดีกว่านักเรียนชายอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ภาควิชา ..... พลศึกษา
สาขาวิชา ..... สุขศึกษา
ปีการศึกษา 2541

ลายมือชื่อนิติต ..... ตีปานวงศ์
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา ..... เอมอัชณา วัฒนบุรานนท์
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม ..... -

4083699527 MAJOR HEALTH EDUCATION

KEY WORD: HEALTH BEHAVIORS / PRACTICES

TANUNYA DEEPANVONG: A STUDY OF HEALTH BEHAVIORS CONCERNING PRACTICES OF MATHAYOM SUKSA SIX STUDENTS IN SCHOOLS UNDER THE JURISDICTION OF THE GENERAL EDUCATION DEPARTMENT IN BANGKOK METROPOLIS ACCORDING TO THE EIGHTH FIVE-YEAR NATIONAL HEALTH DEVELOPMENT PLAN(1997-2000A.D.) : ASSIST.PROF.DR.AIMUTCHA WATTANABURANON, Ed.D.175pp. ISBN 974-332-337-6.

The purposes of the research were to study and compare the health behaviors concerning practices of Mathayom Suksa six students in schools under the Jurisdiction of the General Education Department in Bangkok Metropolis on the variable of gender. The subjects of 500 Mathayom Suksa six students were 235 males and 265 females from secondary schools under the Jurisdiction of the General Education Department in Bangkok Metropolis. The constructed questionnaires were sent to 500 students, but only 425 questionnaires, accounting for 85 percent were returned. The data were then analyzed to obtain percentages, means and standard deviations. The t-test was utilized to determine the significant differences.

The results revealed as follows:

1. Health behaviors concerning practices of students were averagely at the good level in all areas and ranked from the highest to the lowest as follows : mental health, drug , sex education, safety ,exercise, nutrition and environment.
2. The health behaviors concerning practices of the female students were significantly better than those of the male students at the .05 level.

ภาควิชา..... ทดศึกษา.....

สาขาวิชา..... อุดศึกษา.....

ปีการศึกษา..... 2541.....

ลายมือชื่อนิสิต..... อพภน อดิชาวณิช.....

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา..... ไลมุตชา วตตันบูรณ์.....

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม..... -.....

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยความช่วยเหลืออย่างดียิ่งของ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. เอ็มอัชณา วัฒนบุรานนท์ อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และอาจารย์ในภาค วิชาพลศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ซึ่งท่านได้ให้คำแนะนำและความคิดเห็น ต่างๆ ในการวิจัยมาได้ด้วยดีตลอด และเนื่องจากทุนวิจัยครั้งนี้ บางส่วนได้รับมาจากทุนอุดหนุน การวิจัยของบัณฑิตวิทยาลัย จึงขอขอบพระคุณบัณฑิตวิทยาลัยมา ณ ที่นี้ด้วย

ท้ายนี้ผู้วิจัยใคร่ขอกราบขอบพระคุณบิดา - มารดา เพื่อนร่วมรุ่น และ เจ้าหน้าที่ ตึกมหิตลดาภิเบศร 7ก. สถาบันสุขภาพเด็กแห่งชาติมหาราชินีทุกท่าน ที่ให้ความช่วยเหลือและให้ กำลังใจอันเป็นสิ่งสำคัญยิ่ง ที่จะช่วยให้การทำวิทยานิพนธ์สำเร็จลุล่วงไปด้วยดี

ธัญญา ตีปานวงศ์

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ฉ
สารบัญ.....	ช
บทที่	
1 บทนำ.....	1
1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
1.2 วัตถุประสงค์ของงานวิจัย.....	6
1.3 ขอบเขตการวิจัย.....	6
1.4 ข้อตกลงเบื้องต้น.....	7
1.5 คำจำกัดความที่ใช้ในการวิจัย	7
1.6 ประโยชน์ในการวิจัย.....	7
2 วรรณคดีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	9
2.1 แนวคิดเกี่ยวกับพฤติกรรมสุขภาพ.....	9
2.2 องค์ประกอบที่มีผลต่อพฤติกรรมสุขภาพ.....	13
2.3 ปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมสุขภาพ.....	14
2.4 พัฒนาการของวัยรุ่น.....	15
2.5 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	20
3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	31
3.1 ประชากรที่ใช้ในการวิจัย.....	31
3.2 กลุ่มตัวอย่าง.....	31
3.3 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	32

สารบัญ(ต่อ)

3.4	ขั้นตอนการสร้างเครื่องมือ.....	33
3.5	การเก็บรวบรวมเครื่องมือ.....	33
3.6	การวิเคราะห์ข้อมูล.....	34
4	ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	36
4.1	ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 สังกัดกรมสามัญศึกษา กรุงเทพมหานคร.....	36
4.2	ผลการเปรียบเทียบพฤติกรรมสุขภาพด้านการปฏิบัตินักเรียนชั้นมัธยมศึกษา ปีที่ 6 สังกัดกรมสามัญศึกษากรุงเทพมหานคร.....	42
5	สรุปผลการวิจัย การอภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	67
5.1	สรุปผลการวิจัย	67
5.2	การอภิปรายผล.....	80
5.3	ข้อเสนอแนะ.....	95
	รายการอ้างอิง.....	101
	ภาคผนวก.....	108
	ภาคผนวก ก.....	109
	ภาคผนวก ข.....	111
	ภาคผนวก ค.....	115
	ภาคผนวก ง.....	118
	ภาคผนวก จ.....	143
	ภาคผนวก ฉ.....	146
	ประวัติผู้วิจัย.....	175

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า	
1	แสดงจำนวนและร้อยละของข้อมูลเกี่ยวกับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ในโรงเรียนสังกัดกรมสามัญศึกษา กรุงเทพมหานคร จำแนกตามเพศ.....	37
2	แสดงจำนวนและค่าร้อยละของข้อมูลเกี่ยวกับครอบครัวของนักเรียน มัธยมศึกษาปีที่ 6 ในโรงเรียนสังกัดกรมสามัญศึกษา กรุงเทพมหานคร จำแนกตามเพศ.....	39
3	แสดงการศึกษาและเปรียบเทียบพฤติกรรมสุขภาพด้านการปฏิบัติของนักเรียนชั้น มัธยมศึกษาปีที่ 6 ในโรงเรียนสังกัดกรมสามัญศึกษา กรุงเทพมหานคร.....	42
4	แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและค่า“t”พฤติกรรมสุขภาพด้านการปฏิบัติ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ในโรงเรียนสังกัดกรมสามัญศึกษา กรุงเทพมหานคร จำแนกตามเพศ.....	44
5	แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและ ค่า“t”พฤติกรรมสุขภาพด้านการปฏิบัติ ด้านการบริโภคอาหารของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา ปีที่ 6 สังกัดกรมสามัญศึกษา กรุงเทพมหานคร จำแนกตามเพศ.....	46
6	แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและค่า“t”พฤติกรรมสุขภาพด้านการปฏิบัติ ด้านออกกำลังกายของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 สังกัดกรมสามัญศึกษา กรุงเทพมหานคร จำแนกตามเพศ.....	50
7	แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและค่า“t”พฤติกรรมสุขภาพด้านการปฏิบัติ ด้านความปลอดภัยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 สังกัดกรมสามัญศึกษา กรุงเทพมหานคร จำแนกตามเพศ.....	53
8	แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและค่า“t”พฤติกรรมสุขภาพด้านการปฏิบัติ ด้านสุขภาพจิตของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา ปีที่ 6 สังกัดกรมสามัญศึกษา กรุงเทพมหานคร จำแนกตามเพศ.....	56

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่		หน้า
9	แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและค่า "t" พฤติกรรมสุขภาพด้านการปฏิบัติ ด้านสารเสพติดของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 สังกัดกรมสามัญศึกษา กรุงเทพมหานคร จำแนกตามเพศ.....	59
10	แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและค่า "t" พฤติกรรมสุขภาพด้านการปฏิบัติ ด้านเพศศึกษาของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 สังกัดกรมสามัญศึกษา กรุงเทพมหานคร จำแนกตามเพศ.....	62
11	แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและค่า "t" พฤติกรรมสุขภาพด้านการปฏิบัติ ด้านการดูแลรักษาและฟื้นฟูสิ่งแวดล้อมของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 สังกัดกรมสามัญศึกษา กรุงเทพมหานคร จำแนกตามเพศ.....	64
12	แสดงจำนวนโรงเรียน จำนวนประชากร และจำนวนกลุ่มตัวอย่าง.....	116
13	แสดงค่าอำนาจจำแนกของข้อกระทบแบบสอบถามพฤติกรรมสุขภาพด้านการ ปฏิบัติของนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 6 สังกัดกรมสามัญศึกษา กรุงเทพมหานคร.....	144
14	แสดงจำนวน และร้อยละ ของเหตุการณ์การปฏิบัติในด้านการบริโภคอาหารของ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 สังกัดกรมสามัญศึกษา กรุงเทพมหานคร จำแนก ตามเพศ.....	147
15	แสดงจำนวนและร้อยละของเหตุการณ์การปฏิบัติในด้านการออกกำลังกายของ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 สังกัดกรมสามัญศึกษา กรุงเทพมหานคร จำแนก ตามเพศ.....	154
16	แสดงจำนวนและร้อยละของเหตุการณ์การปฏิบัติในด้านความปลอดภัยของนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 สังกัดกรมสามัญศึกษา กรุงเทพมหานคร จำแนกตามเพศ... ..	157
17	แสดงจำนวน และร้อยละ ของเหตุการณ์การปฏิบัติในด้านสุขภาพจิตของนักเรียนชั้น มัธยมศึกษาปีที่ 6 สังกัดกรมสามัญศึกษา กรุงเทพมหานคร จำแนกตามเพศ.....	161
18	แสดงจำนวน และร้อยละ ของเหตุการณ์การปฏิบัติในด้านสารเสพติดของนักเรียนชั้น มัธยมศึกษาปีที่ 6 สังกัดกรมสามัญศึกษา กรุงเทพมหานคร จำแนกตามเพศ.....	164
19	แสดงจำนวน และร้อยละ ของเหตุการณ์การปฏิบัติในด้านเพศศึกษาของนักเรียนชั้น มัธยมศึกษาปีที่ 6 สังกัดกรมสามัญศึกษา กรุงเทพมหานคร จำแนกตามเพศ.....	168

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่		หน้า
20	แสดงจำนวน และร้อยละ ของเหตุการณ์การปฏิบัติในด้านการดูแลรักษาและฟื้นฟู สิ่งแวดล้อมของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 สังกัดกรมสามัญศึกษา กรุงเทพมหานคร จำแนกตามเพศ.....	171

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย